

1537.

Alias instituit dignitates.

rogatis, honoribus, gratiis, iuribus, & indultis, præsertim exemptionis, & jurisdictionis suæ ordinariæ, ac etiam, quod usum Mitræ, Baculi Pastoralis, & aliorum Pontificalium supradictorum, prout dictus modernus Abbas, ac etiam ejus Prædecessores ipsius Monasterii Abbates, privilegiis, & indultis Apostolicis, ac alias quomodolibet ab antiquo usi fuerunt, etiam utatur, potiat, & gaudeat: necnon jurisdictionem in Capitulum, & Canonicos, ac inferiores ipsius Ecclesiæ ministros, eorumque servitores, & domesticos, aliosque dicti Abbatis subditos, prout ante reductionem hujusmodi habere solebat: excepto in appellationibus ad Sedem prædictam, ut moris erat, in solidum habeat.

§.8. Necnon loco dictæ Camerariæ unum Decanatum, qui secunda pro uno Decano, ac loco infirmariæ unum Archidiaconatum, qui tertia pro uno Archidiacono, ac loco Cellerariæ unam Thesaurariam, quæ quarta non principales dignitates, pro uno Thesaurario, necnon loco Sacristiæ Regularis unam Sacristiam Sæcularem, cui dictus Prioratus de Vendaco unitus remaneat, pro uno Sacrista Sæculari: ac loco Hostellariæ Regularis unam Hostellariam Sæcularem, pro uno Hostellario, necnon loco Cantoris Regularis unam Cantoriam, quæ personatus, seu officia secularia inibi existant, ac quibus dignitatibus, & Personatibus, seu officiis Canonicatus, & præbendæ ejusdem Ecclesiæ annexi sint, ac personis, quibus de illis pro tempore providebitur, etiam de Canonicatu, & præbendâ ejusdem Ecclesiæ provifum esse censetur, sic quod provisione de dignitatibus, & personatibus, seu officiis hujus jam Canonico facta, Canonicatus, & præbendâ per eum obtenti vacent pro uno Cantore seculari; necnon omnes, & singulas Monachales portiones in Canonicatus, & Præbendas, ita quod omnes, & singuli Monachi, qui nunc sunt, & in eodem Monasterio Monachalem portionem actu percipiunt, etiam quamdiu vixerint ejusdem Ecclesiæ Canonici existant, ac dignitates, & personatus, seu officia sic erecta obtinere debeant, donec numerus eorumdem ad numerum duodecim Canonicorum sit reductus, ac stallum in Choro, & vocem in Capitulo prout nunc habent, habeant, & eorum præbendas percipiant, prout eorum Monachales portiones percipiebant, & percipere consueverant.

Nonnullæ præscriptæ Leges pro numero, & portionibus Canonicatum, &c.

§.9. Et ultra illas etiam post reductionem eorum ad numerum duodecim, antiquior, & senior Ecclesiasticus Domus, & generis de Bedver, ac ex nunc dilectus filius Carolus de Bedver Presbyter ipsius Ecclesiæ Canonicus creatus sit, & esse censetur, illique, & successoribus ejus divinis officiis assistendo, prout ceteris dictæ Ecclesiæ Canonicis distribuatur, & modernus Abbas, necnon officia Claustralia, ac loca, & Monachales portiones hujusmodi, nunc canonicè obtinentes Abbatalem, & alias dignitates, & personatus necnon Canonicatus, & præbendas hujusmodi loco suppressorum

Abbatialis dignitatis, & officiorum claustrarium, ac Monachalium portionum, vigore præsentium absque alia provisione eis respective faciendâ retinere possint, & ipsius moderni Abbatis in dicta Sæculari Abbacia pro tempore successores, novam provisionem super eadem Sæculari Abbacia pro tempore vacante a Sede prædicta obtinere, & jura Camere Apostolicæ propterea hæcenus consueta integre solvere teneantur, alioquin dicta Abbacia post sex menses a die habitæ illius pacificæ possessionis computandos, eo ipso vacare censetur. Ac idem Abbas hujusmodi dignitates, vel personatus, seu officia pro tempore vacantia non nisi ipsius Ecclesiæ Canonicis actu existentibus, donec numerus Canonicorum ad numerum duodecim sit omnino reductus, postea vero cuicumque personæ idoneæ, ita quod Canonicatus, & præbendâ, a dignitatibus, & personatibus, seu officiis separari nequeant, conferre, & de illis providere possit, & Canonici actu Presbyteri suos Canonicatus, & præbendas quoties, & in favorem, quorum eis placuerit, Novitii autem donec ad Sacerdotium promoti fuerint, resignare non possint, sed dignitates, & personatus, seu officia hujusmodi pro tempore obtinentes, illos, vel illa, ac Canonicatus, & Præbendas per eos pro tempore obtinentes, simul, & semel, vel separatim, etiam in favorem unius Canonici, prout eis placuerit, resignare valeant: ita tamen quod dignitates, & personatus, seu officia hujusmodi non separentur a dictis Canonicatibus, & Præbendis, nullusque loco simplicium Canonicorum decedentium recipi possit, sed Canonicatus, & Præbendâ sic decedentis, ut præfertur, suppressi, & extincti sint eo ipso, donec numerus Canonicorum ad numerum duodecim integre sit reductus; & interim dum aliquem ex eis decedere contigerit, nulli de eorum Canonicatibus, & Præbendis provideri possit, sed omnes Canonicatus, & Præbendâ tunc Canonicorum, etiam forsân aliorum in executione præsentium recipiendorum, aut illorum, in quorum favorem dicti simplices Monachi, aut alii sic recipiendi tunc Canonici resignaverint, per decessum hujusmodi, aut alias quovis modo vacantes suppressi, & extincti, ac fructus illorum dictæ mensæ capitulari applicati sint, & esse censentur eo ipso, & cum ad dictum numerum duodecim pervenerunt, ultra dictum Abbatem duodecim Canonici Præbendati, Decanatu, Archidiaconatu, & Thesauraria, ac Personatibus, seu officiis prædictis inclusis, perpetuo existant, auctoritate, & tenore supradictis perpetuo erigimus, & institimus: ita quod etiam Sacristia, Hostellaria, & Cantoria personatibus, seu officiis hujusmodi per obitum illos, seu alia obtinentium vacantibus, illi, seu illa suppressi, seu suppressa sint eo ipso, ac eorum fructus, redditus, proventus, & emolumenta quæcumque mensæ Capitulari prædictæ applicata, & appropriata fore censentur.

§.10. Ac eidem mensæ Capitulari de Lan-

1537.

1537. Mensæ Capitulari Prioratus uniti in illa lege adimplendi annexa onera.

Langiaco, de Merloto, de Bornello, de Villari-Sylva, & de Ofeyo, cum primum per cessum, vel decessum eisdem Prioratus in titulum, vel commendam obtinentium, aut alias quovis modo, simul, vel successively, necnon de Vendaco, cum decedente pro tempore Sacrista ipsius Ecclesiæ, & Sacristia prædicta per illius decessum suppressa, ac per illius suppressionem unione hujusmodi dissoluta per dissolutionem hujusmodi vacaverint, Prioratus prædictos, qui Conventuales non sunt ex nunc prout ex tunc, & e contra, etiam ad Prioratus, & officia hujusmodi consueverint qui per electionem assumi, eisque cura imminet animarum, cum illis annexis, supportatis prius omnibus eisdem officiis, & Prioratibus incumbentibus oneribus, necnon omnia, & singula omnium, & singulorum suppressorum officiorum prædictorum fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque, quorum ac Sacristiæ, & omnium Prioratum prædictorum infimul fructus, redditus, & proventus viginti quatuor Ducatorum auri de Camera, secundum communem æstimationem, ut asseritur, summam non excedunt, auctoritate, & tenore prædictis perpetuo unimtis, annectimus, & incorporamus, & applicamus, & appropriamus: ita tamen quod officia, & Prioratus hujusmodi nunc in titulum, vel commendam, aut alias quomodolibet obtinentes quoad vixerint, illorum onera illis respective incumbentia supportando, absque præjudicio ipsorum Capituli, illorum fructus hujusmodi, prout hæcenus perceperunt, percipere, & retinere possint, liceatque præfatis Capitulo de Langiaco, de Merloto, de Bornello, de Villari-Sylva, de Ofeyo, & de Vendaco Prioratum, & annexorum, juriumque, & pertinentiarum suarum, necnon omnium bonorum, & etiam jurium, & pertinentiarum suppressorum officiorum prædictorum, cum, ut præfertur, vacaverint, corporalem, realem, & actualem possessionem per se, vel alium, seu alios propria auctoritate, & absque alia declaratione, libere apprehendere, & perpetuo retinere: necnon eisdem Prioratibus sic unitis per Presbyteros idoneos ad ipsorum Capituli nutum ponendos, & amovendos, & locorum Ordinariis, solutis tunc juribus illis solvi consuetis, presentandos deserviri, & animarum curam illis forsân imminenter exerceri facere, Dioecesanorum locorum, & aliorum quorumvis licentia minime requisita. Sicque tamen quod Capitulum præfati ratione Prioratum hujusmodi mensæ Capitulari sic unitorum omnia onera illis incumbentia, quæ Prioratum hujusmodi Priores pro tempore existens ipsius Ecclesiæ Abbas Bedellum suum Guardianum nuncupatum, prout hæcenus habere consuevit, habeat, & similiter, Decanus & Capitulum hujusmodi eorum Bedellum habere, & deputare, ac unum Magistrum in Cantu, & sex pueros Chori ad eorum nutum amovibiles tenere, & manutene.

§.11. Et Decanus primum locum, &

primam vocem in Capitulo, & illius tractatibus, Archidiaconus vero secundum locum, & secundam vocem, Thesaurarius tertium locum, & tertiam vocem, Sacrista quartum locum, & quartam vocem, Hostellarius quintum locum, & quintam vocem, Cantor vero sextum locum, & sextam vocem habere, & alii Canonici præfati, sive habitum regularem dimittant, sive non, & alii, qui de novo recipiuntur, ordinem suæ receptionis servare debeant, ac in Choro Ecclesiæ prædictæ Decanus in primo, Thesaurarius in secundo, & Hostellarius in tertio stallo prope ingressum Chori Ecclesiæ hujusmodi a parte sinistra, & Archidiaconus in primo, Sacrista in secundo, & Cantor in tertio stallo a parte dextera prope ingressum Chori prædicti sedeant, alii vero Canonici tam presentes, quam futuri hinc inde a dexteris, & a sinistris suæ receptionis ordinem servent. Thesaurarius etiam Cantor pro tempore effectus locum non mutet, & hujusmodi sedendi ordo in eodem Choro, & alibi, ac incedendi, quoad omnes dignitates, & personatus, seu officia obtinentes, & alios simplices Canonicos, præter quam in sacro Presbyteratus ordine non constitutos, qui vocem in Capitulo non habeant, nec in altioribus sedibus, sed inferioribus sedeant, servetur.

§.12. Quodque in ipsa Ecclesia majores Missæ, & horæ Canonice distincte, & debite, ac cum pausa, & debito accentu, necnon devota Psalmodia secundum usum, ritum, & morem dictæ Romanæ Ecclesiæ celebrentur, & recitentur: & diebus solemnibus in absentia, vel negligentia, seu impedimento Abbatis, & in absentia Decani Archidiaconus, & in absentia Archidiaconi Thesaurarius, & in absentia Thesaurarii alii personatus, seu officia hujusmodi obtinentes, si eis placuerit, Missas, & alia divina Officia cum ornamentis convenientibus, assistentibus sibi duobus ex simplicibus Canonicis inibi presentibus, qui sibi gradatim assistere teneantur, celebrare debeant: & Cantor rotulum, tam de dictis duobus quam aliis ejusdem Ecclesiæ Canonicis, qui in prædictis diebus Solemnibus lectiones matutinales, quam Cappellani, & aliis, qui alia officia dicere, & decantare teneantur, conficere, & in loco per Decanum, & Capitulum propter hoc eligendo affigere, ac dicti quatuor Cappellani hebdomadarii nuncupati successive unus post alium unam hebdomadam juxta ordinem per dictum Cantorem indicendum majores Missas ordinarias, seu diei occurrentis, ac horas Canonicas, nisi aliquis eorumdem Canonicorum Missam, & Officia hujusmodi celebrare voluerit, incipere, & terminare: alii vero ex ipsis quatuor hebdomadariis, qui non erunt in turno, seu hebdomada ad alias Missas celebrandas, in dicta majori Missa ordinaria, & aliis majoribus Diaconum, & Subdiaconum, si cum Diacono, & Subdiacono decantari debeant, alternatis vicibus secundum ordinem per eundem Cantorem super hoc statuum, & dicti duodecim alii Cappellani tres magnus

1537. Normam sedendi dignitates obtinentibus præfatis.

Psalmodiæ, & Missarum habendam methodus.

magnas Missas, & quatuor minores, qualibet die, & ultra illas singulis quartis, & sextis feriis, ac Sabbati diebus unam parvam Missam secundum turnum, modum, & rotulum per dictos Decanum, & Capitulum ordinandum, & per eundem Cantorem indicendum decantare, & celebrare teneantur.

Notes requiruntur in promovendis ad Capellanias.

§.13. Nullique ad Capellanias hujusmodi admittantur, nisi bene legere, & sufficienter cantare sciant, & actu Presbyteri, vel in ætate, in qua infra annum ad Sacros, & Presbyteratus ordines promoveri possint, constituti existant: & si alicui modo præmissis non qualificato aliqua prædictarum Capellaniarum conferatur, collatio hujusmodi sit ipso jure nulla: sic quod si aliquis, cui ex eisdem Capellanias provisum fuerit, infra annum ad Sacrum Presbyteratus ordinem, legitimo impedimento cessante, promotus non extiterit, Capellania sibi collata ipso jure vacare censetur, & de illa absque alia declaratione per Abbatem, alteri qualificato provideri possit.

Res, & Bona Capituli quo pacto sint administranda.

§.14. Et Abbas pro sua domo Abbatiali totum id, & quicquid est a clausura stabulorum veniendo usque ad torcular, & a dicto torculari eundo per longitudinem horti usque ad stabulum, per dilectum filium Reynaldum, sive Reynal possessum, & residuum, non comprehensis eis, quæ sunt a Dormitorio, & Refectorio, Capitulo, & Canonicis præfatis remaneat ad domificandum, & domos Canonicas, & clausuras edificandum, secundum partem, & distributionem per dictos Decanum, & Capitulum faciendam, quodque domus, & omnia, & singula bona res, & jura, fructus, redditus, proventus, dominia, hereditagia, terre, prata, pascua, census, & alia jura, quæ ad singula suppressa officia respective, & divisim spectent, & pertineant ad dignitates, & personatus, seu officia loco suppressorum officiorum erecta pro tempore obtinentes, libere prout hæstenus spectarunt, & pertinuerunt: & si contingat quod aliqui ex Canonicis adquirant aliquas domos in ipso oppido, & domo, quam dilectus filius Franciscus Vachat habitat, veniendo directe ab utraque parte usque ad muros ipsius oppidi dictæ domus sic acquisitæ, & ab illis dependentia quæcumque, ubicumque fuerint, & alia prædictæ domus claustrales, non comprehensis dictis domibus dignitatum, & personatum prædictorum eisdem Decano, & Capitulo pertineant, & illa pro tempore vacantes Canonicis, seu aliis eisdem Ecclesiæ Capellanis, & habitatis plus, & ultimo offerentibus ad vitam beneficalem tantummodo, vendi, & pecunie ex hoc provenientes in emptionem librorum, calicum, & ornamentorum Ecclesiæ prædictæ converti debeant. Necnon Abbas ultra id, quod dictis Canonicis competeat loco alimentorum, & eorum, quæ dictus Abbas Religiosis suppeterere tenebatur, eisdem Canonicis singulis annis super fructibus mensæ Abbatialis ipse, & ejus successores dictæ Ecclesiæ Abbates pro tempore existentes quantitatem septingentorum biche-

torum grani, bladi, frumenti, cum centum modis vini, mensuræ illius oppidi, necnon trecentas sexaginta libras Turonenses in pecunia numerata eisdem Decano, & Capitulo perpetuo in festo S. Remigii dare, & effectualiter persolvere teneatur, saltem donec, & quousque idem modernus, & pro tempore existens Abbas, similes grani, vini & pecuniarum quantitates in competenti reddito oneribus deductis super bonis præfatis Monasterio dependentibus, & de pertinentiis mensæ Abbatialis præfata existentibus realiter, & cum effectu assignaverit: quodque præmissorum omnium, & singulorum aliorum eisdem Decano, & Capitulo in futurum competentium, duodecima pars in arcam communem dictorum Capituli anno quolibet primitus, & ante omnia pro negotiis, rebus, indigentis eorum Decani, & Capituli reponatur, & recondatur. Reliqua vero in distributionibus quotidianis tam eorumdem Canonicorum, quam hebdomadiorum, & aliorum Capellanorum ad dictamen, & ordinationem dicti Decani, & Capituli prædictorum applicentur, & distribuantur: ac quod dignitates, personatus, Canonicatus, & Præbendas, ac Capellanias in eadem Ecclesia, nunc, & in futurum obtinentes, & illis in divinis deservientes, habituati nuncupati, sint usuarii, habeantque liberum usum in memoribus, sive cædis, & forestis ipsius Monasterii ad dictum Abbatem, & ejus mensam Abbatialem spectantibus, tam ad domificandum in claustris dictæ Ecclesiæ, quam ad comburendum, quam ad scallatos, paxillos, seu perticas conficiendum, & capiendum pro eorumdem vineis tam ad Capitulum, seu mensam Capitularum, quam ad dignitates, & personatus, seu officia, ac Canonicatus, & Præbendas Ecclesiæ hujusmodi spectantibus, necnon ad dolia pro vinis earumdem vinearum recollendis componendum, & faciendum, quæ quidem ligna ad domificandum, & scallatos, ac paxillos, & perticas conficiendum eisdem, cum signo, & marca dicti Abbatis more solito liberentur: Ac liberi, & immunes sint perpetuo a solutione molendinagii, seu molitura suorum granorum, & minagii, ac furnagii, pro suis, & suorum usu, ipsique Capitulum, & habituati dictæ Ecclesiæ in illius claustris solum, & unicum furnum pro omnibus habere possint, & quilibet obtinens dignitatem, vel personatum, seu officium, ac Canonicatum, & Præbendam percipiant distributiones pro Canonicatu, & Præbenda, & non pro dignitate, vel personatu, seu officio, quarum quidem distributionum taxa per Capitulum, secundum quantitatem fructuum, & reddituum Ecclesiæ prædictæ fiat, itaque quod Canonici in Presbyteratus ordine non constituti solum unam Semipræbendam, & tres Capellani insimul tantum quantum unus Canonicus tam in distributionibus quotidianis, quam aliis, sic quod quilibet tertiam partem valoris unius Præbendæ, & quilibet Capellanus hebdomadarius unam Semipræbendam, & Magister puerorum Chori pro se, & præfatis sex pueris unam

unam Præbendam cum dimidia per manus ipsorum Capituli pro eorum victu, vestitu, & manutentione percipiant. Ita quod si per Præbendarum prædictarum suppressionem, aut alias, Ecclesiæ prædictæ fructus augeri contingat tempore procedente, eo casu etiam dictorum hebdomadiorum, Capellanorum, & Magistrorum puerorum secundum Canonicorum distributiones augeantur. Bedellus vero Capituli secundum discretionem eorumdem Capituli salarium percipiat, & quilibet obtinens dignitatem, personatum, vel officium in Ecclesia hujusmodi habeat singulis annis duos menses, cum dimidio, ac quilibet Canonicus duos menses de absentia continuos, vel pluribus continuis, vel divisis diebus, quibus nihil perdant de prædictis suis grossis fructibus, sed præfentes reputentur: ita tamen quod nullus, sive constitutus in dignitate, sive sit Canonicus simplex, absens percipere valeat quotidianas distributiones, in quibus continentur grana, vina, & pecunie, quæ pro alimentis eisdem Capituli data fuerint, sic quod de distributionibus pro absentibus nihil ministratur, poterunt tamen Capitulum præfati cum Canonicis illorum permissioe, & licentia absentibus ex jura, & rationabili causa super hujusmodi fructibus, & distributionibus in absentia percipiendis dispensare: liceatque dicto Abbati unum Canonicum ex numero dictorum duodecim habere, qui etiam absens suos grossos fructus percipiat, & dignitates, seu personatus, aut officia hujusmodi pro tempore obtinentes, quamvis absentes fuerint, grossos fructus dignitatum, & personatum suorum, dicta eorumdem absentia non obstante, percipere valeant: Sed de eorum Præbendis nihil, nisi ut præfertur, durante absentia dictorum duorum mensium percipere possint. Et quoties dignitates, & personatus, seu officia, ac Canonicatus, & Præbendæ, necnon Capellanias hujusmodi pro tempore vacabunt, illi quibus de iisdem dignitatibus, & personatibus sive officiis, Canonicatibus, & Præbendis, ac Capellanis provideri contigerit, donec sint pacifici possessores, vel aliqui colligantium super illis sententiam recedentiam nuncupatam desuper reportaverit, nullos fructus ex eis percipere valeant, sed dicti fructus per ipsos Capitulum durante lite percipiantur, & ipsi Capitulum ex illis divina officia, ad quæ dignitates, personatus, seu officia Canonicatus, & Præbendas, vel Capellanias hujusmodi obtinentes tenentur, celebrari faciant, & residuum, si quod sit, in utilitatem, & pro negotiis Capituli hujusmodi convertatur.

Peculiares redditus Dignitatis al signati.

§.15. Quodque Decanus, qui loco Camerarii ratione onerum Camerarie incumbentium sexaginta libras Turonenses pro una videlicet in S. Joannis Baptiste, & alia illarum medietatibus in Domini nostri Jesu Christi Nativitatis Festivitatibus, Archidiaconi autem ratione onerum Infirmarie incumbentium triginta libras Turonenses pro una videlicet in celebritate Omnium Sanctorum, & alia festo Resurrectionis ejus-

dem Domini nostri Jesu Christi, & Theaurarius ratione onerum Cellæ incumbentium ultra manutentionem Lampadis in Ecclesia B. Mariæ Virginis ejusdem Monasterii continuo ardentis sexaginta solidos Turonenses pro una in celebritate Omnium Sanctorum, & alia æquis portionibus in festo Resurrectionis hujusmodi: Hostellarius vero dimidium dolium boni vini in festo Nativitatis Domini singulis annis perpetuo, Capitulum hujusmodi persolvere, & dictus Hostellarius elemosynam per eum Feria quinta majoris hebdomadæ fieri solitam similiter, perpetuo illam facere: Sacrista autem onera per eum supportari solita, donec Sacristiam hujusmodi per obitum nunc illam, seu pro tempore possidentis vacare contigerit, omnia dominia, jura, fructus redditus, & emolumenta quæcumque per modernum Sacristam ratione ipsius Sacristie percipi solita penitus pertineant, distincte Prioratus de Vendaco eidem Sacristie unitus, etiam cum suis juribus, & pertinentiis universis mensæ Capitulari prædictæ perpetuo unitus sit, & remaneat: tunc Capitulum hujusmodi onera Sacristie, & Prioratus de Vendaco prædictis incumbencia omnino supportare, ac Ecclesiam prædictam in omnibus manuteneat, ac reparare: sic tamen, quod idem Abbas manutentionem, & reparationem hujusmodi, nunc, & donec dicta unio suum sortita fuerit effectum, more solito facere teneatur, & expensæ convivorum quæ Dominica cujus Missæ introitus incipit: Quasi modo, & B. Mariæ Magdalenes, ac translationis ejusdem Nativitatis, ac Anniversarii ipsorum Gerardi, & Berthæ Fundatorum diebus fieri solebant, in piis elemosynis dictis diebus, juxta taxam, seu providam ordinationem per Abbatem, & Capitulum desuper faciendam expensæ ipsorum Decani, & Capituli perpetuis futuris temporibus erogandis, & distribuendis convertantur, applicentur.

De spoliis decedentium.

§.16. Quodque spolia decedentium Monachorum, quæ Abbati dicti Monasterii pertinebant, de cetero per ipsum Abbatem exigi non possint, nisi Canonici ipsi ab intestato decederent, quo casu dictus Abbas sic in omnibus bonis mobilibus succedat.

Bona Mensarum non arrendanda, alienanda, &c.

§.17. Ac Abbas, & Capitulum præfati bona mensarum suarum presentia, & futura aliqua locatione, seu arrendatione ultra novem annos altero non consentiente, & inconsulto quoquomodo arrendare, seu locare nequeant.

Jus nominandi ad Abbatiam Regi concessum.

§.18. Ac quod jus nominandi ad dictam Abbatiam, illius occurrente vacatione, ad præfatum Franciscum, & pro tempore existentem Francorum Regem: collatio vero Canonicatum, & præbendarum hujusmodi, si quando, & cum primum ad dictum numerum reducti fuerint, ad præfatum Regem, & dictum Abbatem, ita quod primo vacaturorum ad Abbatem, & secundo loco etiam vacaturorum Canonicatum, & præbendarum ad Regem præfatos alternative secundum vacationem illorum. Collatio autem dignitatum, personatum, Capellaniarum,

Ad Canonicatum vero alternative Regi, & Abbati.

Ad Dignitates, & Personatus Abbatii.

1537. niarum, Prioratum, Parochialium Ecclesiarum, & aliorum Beneficiorum a dicto Monasterio dependentium ad dictum Abbatem pleno jure, presentatio Beneficiorum ab officiis olim, nunc in dignitates erectis dependentium ad Decanum, Archidiaconum, & Theaurarios predictos, aliorum tamen ab officiis nunc personatibus, seu officiis, Sacristie; Hostellarie, & Cantorie dependentium, postquam illorum fructus mensse Capitulari predictae applicati fuerint, ad Capitulum, & Capitulum prefatis, & collatio, seu institutio ad Abbatem respective spectent, & pertineant.

Ad Beneficia a Personatibus dependentia Abbati. §.19. Et quoniam ad Priores Prioratum de Langiaco, de Merloto, & de Villari-Sylva, de Bornello, & de Ofeyo predictorum mensse Capitulari, ut prefertur unitorum, forsitan competunt aliquorum Beneficiorum, vel Officiorum Ecclesiasticorum collationes, presentationes, provisiones, institutiones, seu alia dispositiones; illa postquam dictorum Prioratum unio presentium vigore sortita fuerit effectum, ad Capitulum prefatis penitus spectent, & pertineant.

Causa Capitularium a Capitulo ipso cognoscenda. §.20. Quodque omnes cause, dignitates, & personatus, seu officia obtinentium, ac Canonicorum, Capellanorum, & aliorum habituatorum ejusdem Ecclesie tam criminales, quam civiles, & mixtae, sive de parte ad partem coram prefato Abbate, aut ejus Vicario in loco Capitulari ejusdem Ecclesie, vel alibi infra ambitum, in quo habebunt carceres necessarios, ut nullo modo in Consistorio Officialatus prefati tractentur, nec ipsi Canonici, aut habituari in carceribus officialatus hujusmodi introduci possint, sed eorumdem Canonicorum causa activa, & passiva in dicto Capitulari, vel alio loco infra illius ambitum tractari debeant.

Abbas & Capitulum ex-pri declarantur. §.21. Ac quod Ecclesia hujusmodi, necnon Abbas, dignitates, personatus, vel officia obtinentes, Capitulum, Canonici, hebdomadarii, & alii Capellani, persone, ministri, & habituari Ecclesie hujusmodi pro tempore existentes, cum universo territorio ipsius olim Monasterii, nullius Provinciae, prout prius Monasterium, & illius Abbas, ac officia obtinentes, necnon Conventus, Monachi, & persone, ac territorium hujusmodi non erant, sic de cetero non existant, nullique Archiepiscopo, seu primati subint, nec ab illo praterquam a Nobis, & Successoribus nostris Romanis Pontificibus, & dictae Sedis Legato visitari possint, eisdem auctoritate, & tenore perpetuo statuimus, & ordinamus, ac decernimus.

Capitulum data facultas concedendi statuta pro meliori rerum directione. §.22. Præterea Abbati, & Capitulo prefatis in executione presentium dilectos filios Mathurinum de Rupemorello, Joannem, Andream de Ludesse Antonium Desquieuix, & Petrum Foilhac alias Gerbe, ac alios Clericos Sæculares, quos maluerint ejusdem Ecclesie Canonicos præbendatos recipiendi, necnon statuta, & ordinationes rationabilia, & honesta, ac sacris Canonibus non contra-

ria super receptione personarum, ac celebratione divinorum officiorum, & agendis per ministros ejusdem Ecclesie, ac Capitulis generalibus, & particularibus celebrandis, & tenendis, necnon divisionibus fructuum faciendis, ac distributionibus percipiendis, vel dimittendis, & horis Canonicis, ac Theaurario, & aliis officiis necessariis, necnon quæ concernunt decorem, & honestatem dictae Ecclesie, etiam quoad delationem almutiarum, ac bonos mores dictorum Magistrorum, & puerorum, & super aliis, quæ circa omnia præmissa majori declaratione indigebunt, substantia non mutata, & præminencia Abbatis, Capituli, & aliorum Ecclesie predictae Ministrorum pro tempore existentium, quas habebunt in eadem Ecclesia, ac illius choro, etiam privando distributionibus, & alias multando non servantes statuta Ecclesie hujusmodi, etiam super honore Superioribus exhibendo, & ceteris omnibus aliis que viderint, statuenda, condendi, & edendi, ac condita, & edita, quoties opportunum fuerit, mutandi, limitandi, corrigendi, & interpretandi secundum rerum, & temporum qualitates, & loco illorum aliud, vel alia statuta, & ordinationes, quoties ei placuerit, & visum fuerit expedire, de novo edendi, & faciendi, quæ postquam condita, limitata, & correctæ fuerint, dicta auctoritate Apostolica confirmata sint, & esse censentur, & ad quorum observationem singuli de gremio dictae Ecclesie adstricti sint, & ad id cum poenarum, & censurarum Ecclesiasticarum adjectione compelli possint, plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem concedimus per presentes.

§.23. Necnon Abbatem, & Monachos prefatos, & eorum singulos, qui propter transgressum institutorum regularium predictorum aliquam apostasiam notam, sive irregularitatem, aut inhabilitatem forsitan incurrerint, ab hujusmodi excessibus, necnon Apostasia, & quibusvis excommunicationis, & aliis sententiis, censuris, & poenis Ecclesiasticis, quam præmissorum occasione quomodolibet incurrerint, eadem auctoritate, & presentium tenore absolvimus, sic cum eis super irregularitate, si quam censuris hujusmodi ligati missas, & alia divina officia celebrando, aut alias se immiscendo contraxerint, quodque etiam Abbas, dignitates, personatus, Canonici, & Capellani quæcumque, quodcumque, & qualicumque cum cura, sine cura, secularia, alias se invicem compatentia Beneficia Ecclesiastica, etiam si Canonicatus, & præbendæ, aut dignitates, personatus, administrationes, vel officia in Cathedralibus etiam Metropolitanis post Pontificales majores, seu Collegiatis Ecclesiis hujusmodi principales fuerint, si eis alias canonicè conferantur, aut eligantur, presententur, vel alias assumantur ad illa, & instituantur in eis, etiam post reductionem hujusmodi, ac si regulares nunquam fuissent, absque alia dispensatione recipere, & illa, necnon quæcumque, quodcumque, & qualicumque alia Beneficia

Cum Abbatibus, ceterisque dispensat a quacumque irregularitate, eosque habilitat ad quæcumque Beneficia etiam secularia.

cia Ecclesiastica cum cura, & sine cura secularia, ac predicti, ac quorumvis ordinum regularia, etiam si Secularia, Parochiales Ecclesie, vel earum perpetua Vicaria: Regularia vero Beneficia hujusmodi, Monasteria, Prioratus, Præpositurae, Præpositatus, dignitates etiam Conventuales, Personatus, administrationes, vel officia tam Secularia quam Regularia consueverint, qui per electionem assumi, eisque cura immineat animarum, quæ singuli eorum in dicto monasterio, vel alibi, etiam Ecclesiis Cathedralibus, etiam Regularibus, etiam ex quibusvis concessionibus, & dispensationibus Apostolicis, etiam natalium, & atatis, ac alias quibuscumque defectibus non obstantibus, in titulum, & commendam, & alias obtineant, & expectent, ac in quibus, & ad quæ jus eis quomodolibet competit, absque nova provisione, seu commenda, & possessionis ademptione per eos desuper faciendis, ut prius, quoad vixerint, retinere, illaque omnia, & singula simul, & successive simpliciter, vel ex causa permutationis, quoties eis placuerit, dimittere, & eidem commenda cedere, ac loco dimissi, vel dimissorum aliud, vel alia simile, vel dissimile, aut similia, vel dissimilia Beneficium, vel Beneficia, Ecclesiasticum, vel Ecclesiastica quæcumque, quocumque, & qualicumque se invicem competentia similiter recipere, & ut prefertur, retinere, necnon quascumque pensiones annuas super quibusvis fructibus, redditibus, & proventus Ecclesiasticis eis forsitan assignatas etiam, ut prius, quoad vixerint, percipere, exigere, & levare, ac quibuscumque gratiis, & dispensationibus, ac indultis sibi, & eorum, cuilibet Apostolica, vel alia quavis auctoritate quomodolibet hætenus concessis, necnon eidem erecte Ecclesie, ac illius Abbati, Capitulo, necnon dignitates, & personatus, ac Canonicatus, & præbendas inibi pro tempore obtinentibus, necnon omnibus, & singulis Beneficiatis, & aliis personis, ac ministris ipsius Ecclesie, etiam pro tempore existentibus, omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, libertatibus, prerogativis, concessionibus, & indultis, quibus alia Collegiata Ecclesie seculares, & illorum Capitula, ac Dignitates, & Personatus obtinentes, necnon Canonici, ac Clerici beneficiati, persone, & ministri de jure, vel consuetudine utuntur, potiuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, ac etiam aliis gratiis, & indulgentiis per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros eis, ac dicto Monasterio quoquomodo concessis, quorum omnium tenores presentibus haberi volumus pro expressis, quibus antea utebantur, potiebantur, & gaudebant, uti, potiri, & gaudere; necnon beneficia sub eisdem dispensationibus comprehensa recipere, & juxta illarum tenorem retinere libere, & licite valeant, dispensamus, sibi que pariter indulgemus. Ac omnem inhabilitatis infamiae maculam, sive notam per eos præmissorum occasione forsitan con-

Bull. Rom. Tom. IV. P. q. I.

tractam penitus abolemus, necnon beneficia obtenta, nec jus hujusmodi propter reductionem predictam non vacare, & commendas non cessare, ac dispensationes, & gratias, & indulta hujusmodi plenam roboris firmitatem obtinere, ac cum clausula permutandi, & commenda cedendi derogationibus, ac omnibus, & singulis aliis in eis contentis clausulis eidem Abbati, Capitulo, & Canonicis, etiam post reductionem hujusmodi suffragari posse, & debere in omnibus, & per omnia, ac si reductio ipsa minime facta fuisset, seu illa Ecclesia, Abbati, Capitulo, & Monachis prefatis, ut Ecclesie seculari, & personis secularibus principio concessa fuissent, ipsosque Deodatum, & pro tempore existentem dictae Ecclesie Abbatem ad docendum de concessionem facultatis ejus subditos, & infra limites predictos commorantes Clericali charactere insignandi, & Minores ordines eis conferendi, ac alios majores ordines ab aliis recipiendi licentiam concedendi, aliisque privilegiis, & indultis predictis olim Abbati dicti Monasterii pro tempore existentis concessis nullatenus teneri, nec ad id compelli posse.

§.24. Sed presentes ad id in judicio, & extra sufficere, nec alterius probationis adimiculum requiri debere, necnon easdem presentes, & in eis contenta quæcumque quovis pretextu, seu quavis occasione, vel causa etiam necessario exprimenda de nullitatis vitio, aut intentionis defectu per quoscumque Judices cujuscumque dignitatis existant, notari, seu impugnari, & illarum effectum quoquomodo impediri non posse, sed suum plenum effectum fortiri debere, necnon uniones, & applicationes hujusmodi sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, & derogationibus unionum, & applicationum effectum non fortitarum per Nos, & Sedem predictam, sub quibuscumque tenoribus, & formis etiam pro tempore faciendis, nullatenus comprehendi, nec comprehensas, sed semper ab eis exceptas, ac per illas jus quæsitum esse, & censeri, necnon præmissa omnia, & singula vim contractus, transactionis, & concordie inter ipsos Abbatem, & Capitulum invicem, ac prefatum Franciscum, & pro tempore existentem Francorum Regem, necnon Sedem predictam favore, & contemplatione hujusmodi nove erectionis, & ad secularitatem reductionis obtinere, ac inter cetera Francie privilegia adscribi, & computari, sic in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, & dictæ Romanæ Ecclesie Cardinales, subblata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & diffiniri debere, necnon quidquid secus super præmissis, vel eorum aliquo, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

§.25. Quocirca venerabili fratri nostro Episcopo Bethleemitanensi, & Nivernensis, ac Antiliodorensis officialibus per Aposto-

Presentium literarum firmitas.

Deputati eorum ex: notores.

K k li ca

1537.

lica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, presentes literas, & in eis contenta quaecumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Abbatis, & Capituli, seu alicujus eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praedio assistentes faciant auctoritate nostra praesentes literas, & in eis contenta hujusmodi sub censuris, & poenis ecclesiasticis firmiter observari, ac singulos, quos ipse praesentes literae concernunt, illis pacifice gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque quavis auctoritate fungentes contra praesentium tenorem quomodolibet molestari, impediri, seu perturbari, contradictores, molestatores quoscumque, & rebelles per censuras, & poenas ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo, ac censuras, & poenas etiam iteratis vicibus, quoties opus fuerit, aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Obstantium derogatio.

§. 26. Non obstantibus praemissis, ac priori voluntate nostra praedicta, necnon Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure permittis fieri prohibentis, & quibusvis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon fundatione Laicali Monasterii de Vezeliaco hujusmodi, & translatione illius Status de Monialibus in Monachos, & de Monachis in Seculares, ipsiusque Monasterii, & ordinum praedictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus necnon privilegiis, & indultis Apostolicis illis, ac quibusvis Universitatibus studiorum Generalium, & illorum personis, etiam super nominationibus faciendis, & alias sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis Decretis etiam motu proprio, & quavis etiam regia consideratione, ac ex quibusvis causis concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & individua mentio fieri deberet, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, quoad praemissa specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse, & adversus praesentes nemini suffragari posse decernimus, ac quorumvis tribunalium consuetudinibus, necnon contradictione alicujus partis conventus Monasterii hujusmodi, ac dissenso, seu consensu defectu, vel contradictione, cujusvis dicti ordinis Superioris, aut alterius forsitan facta contrariis quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§. 27. Decernentes transumptis praesentium, seu processibus, aut literis dictorum executorum, aut cujuslibet eorum manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus eorum, seu alicujus curiae Ecclesiasticae, aut personae in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eandem prorsus fidem in iudicio, & extra adhiberi debere, quae ipsi originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensa.

Nulli ergo &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo trigesimo septimo, tertio Idus Januarii Pont. nostri anno IV.

Conclusiones.

Dat. die 11. Januarii 1537. P. An. IV.

JULIUS TERTIUS PAPA CCXXIII. ANNO DOMINI MDL.

DIE 8. Februarii 1550. electus est in Romanum Pontificem Joannes Maria de Monte Aretinus, antea Sipontinus Archiepiscopus, mox S. R. E. Presbyter Cardinalis S. Vitalis tituli Vestinae, qui die 22. mensis ejusdem sacri Imperii diademate coronatus est. Sedit in Pontificatu Annos V. Mensem unum, dies XVI. Imperante Carolo V., & quatuor habitis Promotionibus XX. Cardinales creavit. Obiit die 23. Martii Anno 1555., & Sepultus est ad Vaticanum. Vacavit Sedes dies XVII.

De

I.

De auctoritate, & potestate summi Poenitentiarum, ex indulto Sixti IV. & Pauli III.

De hac vide supra in Const. XXVII. Six. IV. Quoniam Tom. III. Par. III. pag. 187.

JULIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

RATIONE congruit, & convenit, ut ea, quae de Romani Pontificis gratia processerunt, licet ejus superveniente obitu literae Apostolicae super illis confecta non fuerint, suum consequantur effectum.

Sixtus IV. eisdem Constit. cit. in rubr.

Paulus III. cujus Bulla non habetur eam approbavit.

§. 1. Dudum siquidem postquam a fel. rec. Sixto PP. IV. Praedecessore nostro emanaverant literae tenoris subsequens. Qui omittitur quia ipsam Bullam habes supra Tomo III. Par. III. pag. 187.

§. 2. Licet, sicut fel. rec. Paulus PP. III. Praedecessor noster acceperat ab inde citra literae ejusdem Sixti Praedecessoris, absque ulla exceptione per universum orbem observarentur, & ea quae a Sede Apostolica emanasse dignoscantur, plenam roboris firmitatem obtinerent: cum tamen Romanus Pontifex, illa libenter approbaret, & innovaret, ut ea firmiter perpetuo illibata persisterent, & juxta ipsius Romani Pontificis intentionem, sublati quibusvis litium, & calumniarum occasionibus, suum debitum fortiter effectum, firmiterque ab omnibus observarentur, ac ea firmiora censerentur, quae Apostolica confirmationis munimine saepius corroborarentur, praefatus Paulus sub dat. videlicet tertio nonas Julii, Pontificatus sui anno quintodecimo, Motu proprio non ad dilecti filii nostri tunc sui, Raynuthi tituli Sancti Angeli Presbyteri Cardinalis, nostri tunc sui majoris Poenitentiarum, seu alterius pro eo eidem Praedecessori super eo oblatae petitionis instantiam, sed de mera liberalitate, & ex certa scientia sua, ac de Apostolicae potestatis plenitudine, decreta, declarationes, mandatum, voluntatem, & statutum, ac cum omnibus, & singulis contentis in eis clausulis, literas Sixti Praedecessoris hujusmodi, auctoritate Apostolica approbavit, & innovavit, ac perpetuae firmitatis robur obtinere, & sub eisdem censuris, & poenis ubilibet observari debere.

Et inobedientibus, ac Poenitentiarum litterarum executionem impediuntibus, infligit poenas contentas in Bulla Coena Domini.

§. 3. Illaque non observantes, seu illa, aut eorum validitatem, seu praefati Raynuthi moderni, & pro tempore existentis dictae Sedis majoris Poenitentiarum, super praemissis, aut eorum aliquibus potestatem, seu auctoritatem, vel facultatem, in dubium revocantes, seu eorumdem Raynuthi, & pro tempore existentis majoris Poenitentiarum, litterarum executionem qualitercumque impediendes, aut quominus dictae litterae juxta illarum formam, & tenorem debitae executioni demandarentur, impedimentum, consilium, auxilium, vel favorem quomodolibet praestantes, praedictas, ac omnes, singulas alias contra im-

Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

pedientes literarum Apostolicarum executionem in Bulla, quae quotannis in Coena Domini legi consuevit contentas, & latas sententias, censuras, & poenas, eo ipso, absque aliqua alia declaratione desuper perficienda, incurrisse, & incurere debere decrevit, ac declaravit.

Poenitentiarum literas aperte in utroque foro suffragari statuit.

§. 4. Et nihilominus potiori pro cautela praemissa omnia, & singula prout per eundem Sixtum Praedecessorem declarata, decreta, mandata, statuta fuerant, eisdem modo, & forma, ac motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, de novo decrevit, declaravit, & statuit, ac sub eisdem censuris, & poenis, ac inhabilitate, privatione, & confiscatione observari mandavit, Raynuthi, & pro tempore existentis majoris Poenitentiarum praefati, juxta stylum praedictum expeditas literas, quae clausae, & confessoribus directae, in foro conscientiae tantum, quae vero aperte, & sigillo praedicto, ut praefertur, pendente, expeditae fuerant, & in posterum expeditae, nisi in eis verba, (seu foro conscientiae tantum) apposta essent, in utroque, tam poenitentiali, quam judiciali, & contentioso foro, intelligi, & interpretari, ac illis, quibus pro tempore concederentur, suffragari.

Decretum irritans appositum.

§. 5. Sicque in praemissis omnibus, & singulis per quoscumque quavis auctoritate fungentes iudices, & personas, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & interpretari, atque definiti debere, necnon irritum, & inane, si secus super iis a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, similiter decrevit, ac declaravit.

Contrariis derogatio.

§. 6. Non obstantibus praemissis, & quibusvis Apostolicis, ac in Provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ac partium illarum pragmaticis sanctionibus, privilegiis, quoque indultis, & literis Apostolicis, quibusvis personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis concessis, approbatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, idem Paulus Praedecessor, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, pro sufficienter expressis, & insertis habens, illis alias in suo robore permanentibus, ea vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogavit, illaque adversus praemissa, nullatenus suffragari posse decrevit, necnon omnibus illis, quae idem Sixtus Praedecessor in dictis literis voluit non obflare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpti credi iussit.

§. 7. Et insuper quia difficile foret literas K k 2 de-